

Nollaig Shona

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi aoi speisialta i gContae an Chláir. Sula bhféachfaidh tú ar an mír, an féidir leat féin agus an duine in aice leat brí na bhfocal agus na bhfrásaí seo a aimsiú?

1. guth an phobail
2. gliondar
3. in ainneoin na paindéime
4. tacaíocht
5. riachtanais speisialta
6. go deonach
7. miongháire
8. saor in aisce
9. ardú meanman a thabhairt do
10. coinne

Anois, féach ar an tuairisc den chéad uair le feiceáil an féidir leat na focail sin a aithint sa mhír nuachta.

Ceist 2

Féach ar an tuairisc den dara huair agus bain úsáid as na focail ó **Ceist 1** thuas chun cur síos a dhéanamh don duine in aice leat ar ábhar na míre.

Ceist 3

Féach ar an tuairisc arís. An bhféachann tú na nithe seo inti?

Daidí na Nollag
Crainn Nollag
Soilse Nollag
Tinsil
Masiúcháin Nollag
Stocaí Nollag
Hataí Nollag
Réinfhia
Síofraí
Beanna
Carr sleamhnáin

Ceist 4 Cén leagan de na briathra thíos a bhí le cloisteáil sa mhír?

Tar
Buail
Coimeád
Socraigh
Teastaigh
Obair
Faigh
Tabhair

Ceist 5 ‘...taobh thiar díom...’

Cad is brí leis na nathanna seo a leanas? Cuir in abairtí iad lena mbrí a léiriú:

- in aice liom
- os mo chomhair amach
- taobh istigh
- amuigh
- ar dheis/ar chlé

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna leis na daoine eile i do ghrúpa:

1. Cé acu ab fhearr leat – Oíche Nollag nó Oíche Chinn Bliana? Cén fáth?
2. Conas a bheidh an Nollaig seo difriúil ó bhlianta eile?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

1. guth an phobail	<i>the voice of the people</i>
2. gliondar	<i>delight</i>
3. in ainneoin na paindéime	<i>despite the pandemic</i>
4. tacaíocht	<i>support</i>
5. riachtanais speisialta	<i>special needs</i>
6. go deonach	<i>voluntarily</i>
7. miongháire	<i>smile</i>
8. saor in aisce	<i>free</i>
9. ardú meanman a thabhairt do	<i>to cheer up</i>
10. coinne	<i>appointment</i>

Ceist 2

Féach an script.

Ceist 3

Féach an mhír.

Ceist 4

Tar:	tháinig (aimsir chaite), a thagann (aimsir láithreach)
Buail:	bualadh (an t-ainm briathartha)
Coimeád:	a choimeád (an t-ainm briathartha)
Socraigh:	shocraigh (aimsir chaite)
Teastaigh:	theastaigh (aimsir chaite)
Obair:	ag obair (an t-ainm briathartha)
Faigh:	faigheann (aimsir láithreach); a fháil (an t-ainm briathartha)
Tabhair:	a thabhairt (an t-ainm briathartha)

Ceist 5

- in aice liom – *beside me*
os mo chomhair amach – *in front of me*
taobh istigh – *inside*
amuigh – *outside*
ar dheis/ar chlé – *right/left*

Ceist 6

Is féidir gach triúr nó ceathrar a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Is i gCill Dalua i gContae an Chláir atá guth an phobail an tseachtain seo, áit a bhfuil fear san áit tar éis gliondar a chur ar pháistí sa gceantar agus Daidí na Nollag ligthe isteach aige sa ngairdín cúil.

Laura Donoghue, Cailíní Lua

Táimid anseo anocht i ngairdín Eddie O’Gorman, agus taobh thiar díom tá seidín beag agus in ainneoin na paidéime tháinig Daidí na Nollag chun bualadh le páistí ón bparóiste.

Katie Donoghue, Cailíní Lua

Tá Cailíní Lua, an banna ceoil, anseo chun an t-atmaisféar a choimeád beo agus chun tacaíocht a thabhairt don ócáid speisialta seo.

Laura Donoghue, Cailíní Lua

Shocraigh Eddie ar an bplean seo mar tá iníon óg aige, darb ainm Sorcha, agus tá riachtanais speisialta aici. Theastaigh ó Eddie oíche speisialta a chruthú do Shorcha agus na páistí eile.

Katie Donoghue, Cailíní Lua

Tá na *elves*¹ agus na daoine taobh thiar díom ag obair go deonach ar son an phobail chun miongháire a chur ar na páistí.

Laura Donoghue, Cailíní Lua

Tá an áit an-ghnóthach óna dó a chlog. I gcomhair gach páiste a thagann isteach, faigheann siad bronntanas, is féidir leo caint le Daidí na Nollag agus chomh maith leis sin tá cupán tae i gcomhair mamaí agus daidí ag an deireadh. Agus tá gach rud saor in aisce.

Tá sé an-tábhachtach, go háirithe i mbliana, ardú meanman a thabhairt do na páistí óga.

Eddie O’Gorman

If you saw the smiles on the children coming in. All the children really didn't think they were going to get Santa. They got it today. It was worth every minute.

Laura Donoghue, Cailíní Lua

So, dóibh siúd nach bhféadfaidís coinne a fháil le Daidí na Nollag inniu, beidh sé ag dul timpeall, ag tosú ag Cill Dalua agus ansin trasna an droichid go dtí Béal an Átha i dTiobraid Árann chun bualadh leis na páistí go léir.

Nollaig Shona daoibh go leor!

---

¹ *síofraí* as Gaeilge